

Februar 2022

MØLLA VEKST AS

Eierskapskontroll for kontrollutvalget i Froland kommune

Innhold

1. Innledning	2
1.1 Bakgrunn og formål	2
1.2 Problemstillinger	3
1.3 Metodisk gjennomføring	3
1.4 Vurderingskriterier	3
2. Om Mølla Vekst AS.....	4
3. Første problemstilling	5
3.1 Vurderingskriterier	5
Eierstyring gjennom generalforsamling og eiermøter	7
3.2 Eierstyring av Mølla Vekst AS	9
Eierstyring ved etablering	9
Generalforsamling og eiermøter	11
3.3 Vurderinger	12
4. Andre problemstilling	13
4.1 Vurderingskriterier	13
Selskapets formål etter vedtektene	13
Kommunens selskapsspesifikke formål	13
4.2 Virksomhet	14
Selskapet tilbud	14
Mestring og utvikling for brukere	17
Samarbeidsmøter	18
Avtaler som regulerer tjenestetilbudet	18
4.3 Vurderinger	19
5. Revisjonens vurderinger og konklusjon.....	21
6. Litteratur	22
7. Vedlegg	23

1. Innledning

Etter bestemmelsene i kommuneloven § 23-4¹ er kontrollutvalget ansvarlig for å gjennomføre eierskapskontroll med kommunens eierinteresser. Eierskapskontroll innebærer iht. kommuneloven § 23-4 (1):

«... å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Innenfor eierskapskontroll defineres kontrollutvalgets ansvar til: «*kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunen eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*», jf. koml. § 23-2 ledd 1 (b).

Aust-Agder Revisjon IKS har fått i oppgave av kontrollutvalget i Froland å gjennomføre en eierskapskontroll av Mølla Vekst AS. Eierskapskontrollen er gjennomført i henhold til RSK 002 Standard for eierskapskontroll, fastsatt av Norges Kommunerevisorforbund.

1.1 Bakgrunn og formål

Kontrollutvalget i Froland kommune vedtok i møte 16.02.2021 (sak 2/21) å bestille en prosjektplan for eierskapskontroll i Mølla Vekst AS. Selskapet var satt som første prioriterte prosjekt i vedtatt «Plan for eierskapskontroll 2020-2023», vedtatt av kontrollutvalget 22.09.2020 (sak 14/20). Planen baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut ifra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for eierskapskontroll i kommunens eierskap.

I «Plan for eierskapskontroll» ble en eierskapskontroll av Mølla Vekst AS vurdert som hensiktsmessig, særlig med bakgrunn i at det er kommunens eneste heleide aksjeselskap, størrelsen på selskapet og at det ikke har vært foretatt en eierskapskontroll tidligere.

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke og vurdere hvordan Froland kommune ivaretar sine eierinteresser i Mølla Vekst AS. Herunder hvorvidt selskapet driver etter sitt formål og i samsvar med eierkommunens føringer og prinsipper, rapportering, styre og generalforsamling mv.

Mølla Vekst AS er et offentlig aksjeselskap heleid av Froland kommune, med formål om å tilby arbeidsmarkedstiltak og andre aktiviteter til personer med ulike bistandsbehov. Selskapet samarbeider tett med både NAV, kommunen og andre samarbeidsaktører for å oppnå best mulige tjenester tilpasset den enkelte bruker. I 2019 hadde selskapet 27 VTA-plasser (Varig Tilrettelagt Arbeid).

¹ LOV-1992-09-25-107 Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) Heretter koml.

1.2 Problemstillinger

I samsvar med RSK 002 «Standard for eierskapskontroll»² fra NKRF (Norges kommunerevisorforbund) har revisjonen valgt å utarbeide følgende problemstillinger:

- 1) *Hvordan sikrer Froland kommune tilfredsstillende eierstyring av Mølla Vekst AS i henhold til vedtatte eierskapsprinsipper og andre føringer?***
- 2) *Driver Mølla Vekst AS sin virksomhet i samsvar med kommunens intensjon og formål?***

Herunder vil revisjonen se nærmere på kommunens eierstyring av selskapet, gjennom blant annet rapporteringsrutiner, arbeid i styret og generalforsamling og økonomiske forhold av relevans. Det vil videre være hensiktsmessig å vurdere hvorvidt kommunens eierskapsprinsipper ivaretas gjennom eierskapet i Mølla Vekst AS.

1.3 Metodisk gjennomføring

Det metodiske arbeidet har i hovedsak bestått av en kvalitativ tilnærming gjennom dokumentanalyse, samtidig som revisjonen har hatt kontakt med daglig leder for utfyllende informasjon ved behov. Dokumentanalysen har bestått av en gjennomgang av kommunale styringsdokumenter, rutinebeskrivelser, politiske vedtak og eierskapsmeldinger. Mølla Vekst AS har i tillegg oversendt relevante styringsdokumenter og interne rutinebeskrivelser for selskapet.

Prosjektet avgrenses innenfor gitte rammer til en eierskapskontroll, dvs. undersøkelse av utøvelsen av eierinteressene; hvilke mål kommunen har satt for selskapet og i hvilken grad disse blir fulgt. Hvilke valg og prioriteringer selskapet gjør innenfor de rammene som er gitt, faller utenfor verktøyene som ligger i en eierskapskontroll.

Prosjektet har blitt gjennomført av Aust-Agder Revisjon IKS ved forvaltningsrevisor Stine Norrøne Ask, og med Kristian Fjellheim Bakke som ansvarlig forvaltningsrevisor.

1.4 Vurderingskriterier

Kriteriene i denne eierskapskontrollen vil ta utgangspunkt i følgende kilder:

- Lov -2018-06-22-83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 13. juni 1997 om aksjeselskap (asl.)
- Selskapets stiftelsesdokumenter og vedtekter og politiske vedtak
- Froland kommunes eierskapsmelding og prinsipper for eierstyring
- KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

²https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/RSK_RevisjonsStandard_Kommune/RSK_002_Standard_for_eierskapskontroll_200812.pdf

2. Om Mølla Vekst AS

Mølla Vekst AS er et aksjeselskap heleid av Froland kommune, som tilbyr tjenester innen arbeidsmarkedstiltak og andre aktiviteter til personer med ulike bistandsbehov. Et aksjeselskap er et eget rettssubjekt som er uavhengig av eier/kommunen. Aksjeselskap som organisasjonsform reguleres gjennom aksjeloven som skal ivareta aksjonærenes og kreditors interesser. Dette har sin bakgrunn i at selskapsformen innebærer begrenset økonomisk ansvar for aksjonæren – til innskutt aksjekapital. Dette tilsier at kreditor har en særskilt risiko i forhold til økonomiske krav mot selskapet. Aksjeselskap som selskapsform benyttes vanligvis ved næringsvirksomhet hvor eier ønsker å begrense sin økonomiske risiko.

Mølla Vekst AS ble etablert 27.11.1998 med Froland kommune som eneste aksjonær. Innskutt egenkapital var kr 180.000. For aksjeselskap utgjør generalforsamling (bestående av aksjeeierne) den øverste myndigheten i selskapet, jf. aksjeloven § 5-1. For Mølla Vekst AS, som et 100 % kommunalt heleid selskap, utgjør kommunestyret generalforsamlingen.

Etter aksjeloven skal selskapets vedtekter ha en bestemmelse som beskriver formålet med selskapet. Mølla Vekst AS har følgende formål:

«Mølla Vekst skal tilby arbeidsmarkedstiltak og andre aktiviteter til personer med ulike bistandsbehov. Selskapet ønsker å gi den enkelte opplevelse av mestring og utvikling. Gjennom arbeid og aktivitet bidrar selskapet til økt livskvalitet og vekst. Bedriften møter krav og behov fra NAV, eierkommune og andre samarbeidspartnere. På denne måten oppnås gode resultater tilpasset den enkelte».

Nøkkelopplysninger om selskapet³:

Navn:	Mølla Vekst AS
Organisasjons nr.:	980 321 347
Sektorkode/org.form:	Kommunalt eid aksjeselskap
Stiftet:	28.10.1998
Forretningsadresse:	Nidelvvegen 43 4820 Froland
Daglig leder:	Jan-Eric Gran
Styreleder:	Aage Nystøl
Eierkommune/aksjonær:	Froland kommune
Generalforsamling:	Kommunestyret i Froland
Revisor:	Agder-Team Revisjon

³ Brønnøysundregistrene. Nøkkelopplysninger fra Enhetsregisteret – Mølla Vekst AS

3. Første problemstilling

1) *Hvordan sikrer Froland kommune tilfredsstillende eierstyring av Mølla Vekst AS i henhold til vedtatte eierskapsprinsipper og andre føringer?*

3.1 Vurderingskriterier

Vurderingskriteriene i følgende kapittel vil redegjøre for de formaliserte rammene knyttet til utøvende eierstyring, og de verktøy og arenaer som anses som effektive virkemidler for ivaretagelse og oppfølging av kommunale eierskap. Kriteriene vil i hovedsak ta utgangspunkt i Froland kommunes eierskapsmelding og eierskapsprinsipper, samt KS-rapport⁴ som presenterer 21 anbefalinger for god eierstyring, selskapsledelse og kontroll, hvor revisjonen har valgt å trekke ut de mest essensielle og relevante anbefalingene.

Eierstyring i kommunale selskaper er generelt komplekst. Kommunen som eier har ansvar for å sikre etablering etter formål, og eierstyringen er ofte preget av mer sammensatte mål- og rapporteringskrav. Det ligger i tillegg en forventning om at kommunens midler anvendes på en hensiktsmessig måte, med mest mulig effektive løsninger. Kommunestyret har det overordnede ansvaret for hva man vil med selskapet, det valgte styret skal gjennomføre eiers ønsker. Kommunens eierstyring sies å ha et gjennomgående politisk preg ved at selskapene er opprettet av, og driver sin virksomhet, på oppdrag fra kommunestyret.

Eierstyring gjennom etablering

Det å skille ut selskaper fra kommunen begrunnes gjennomgående med argumenter som eksempelvis kostnadseffektivitet, tjenestekvalitet, konkurranseutsetting, oppgave- og ansvarsfordeling og oversiktligheit. Ved etablering av kommunale selskaper får kommunen en anledning til direkte påvirkning gjennom å legge de politiske, finansielle og organisatoriske rammene for virksomheten.⁵ Styring gjennom etablering av selskapet fremhever NIBR-rapport om kommunale selskap som en av de mest sentrale verktøy for kommunens eierstyring av sine selskaper. Etablering av et selskap er en anledning for kommunen til å legge føringer ved flere forhold, og anses som en aktiv del av kommunens eierstyring. Ved etablering har kommunen mulighet til å legge føringer gjennom både fastsetting av selskapets formål og virksomhet, valg av selskapsform, regulering av relasjonen mellom eierne, selskapets vedtekter og nedfelling av øvrige styringsdokumenter⁶.

KS-anbefaling 1 «Velge selskapsform ut fra formål og behov» beskriver at det er kommunen sitt ansvar som eier å sørge for en selskapsform som er tilpasset selskapets formål, eierstyringsbehov, samfunnsansvar, markedsforhold og aktuelt lovverk. Et aktivt eierskap er avgjørende for en god lokalpolitisk forvaltning av kommunens verdier i selskapene, og

⁴ KS-rapport 2020. *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, 2019-2023*

⁵ Norsk by- og regionforskning (NIBR). Rapport 2015:1, *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*. s. 19

⁶ *Ibid* s. 99

kommunen bør kommunisere klart hva de ønsker å oppnå med sine selskaper og samarbeid.⁷

Eierstyring gjennom styringsdokumenter

Styring gjennom dokumenter er et vel anvendt virkemiddel innen eierstyring, både i form av ulike strategier, rutinebeskrivelser, årsrapporter, planer og meldinger. Styringsdokumentene fyller ulike funksjoner innen eier- og selskapsstyringen, hvor enkelte er lovpålagt og andre faller inn under det lokale selvstyret og således opp til kommunen å ta i bruk eller ikke⁸.

Eierskapsmelding som styringsdokument er et sentralt og vel anvendt virkemiddel for god kommunal eierstyring. Kommuneloven § 26-1 stiller krav til at Froland kommune minst én gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i samt kommunens formål med sine eierinteresser, jf. koml. § 26-1 (2).

KS-anbefaling 4 «Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret» viser til at kommunene årlig bør fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper. KS oppfordrer til en hyppigere revidering av eierskapsmeldingen enn lovkravet om én gang i valgperioden, enten gjennom revidering av selve meldingen eller en årlig rapport om selskapenes økonomi eller spesielle saker mv. I tillegg til lovens minimumskrav til innholdet i en eierskapsmelding, anbefaler KS at det kan være aktuelt å si noe om hvordan arbeidet med eierskapsstyring skal organiseres i kommunen.

I forlengelse av en eierskapsmelding er det flere styringsdokumenter som utgjør viktige verktøy for kommunens ivaretagelse av sine eierskap. *KS-anbefaling 5 «Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig»* uttrykker viktigheten av å jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet. Dette gjelder både kommunens egne strategi- eller styringsdokumenter som alle selskap må forholde seg til, og eventuelle interne strategidokumenter som peker ut hvordan og med hvilke innsatsfaktorer selskapet skal oppnå de målene eierne har fastsatt. I mange selskaper vil det også være aktuelt å ha en styreinstruks som legger føringene for styrets arbeid og saksbehandling.

For ethvert aksjeselskap utgjør vedtektene en viktig del av aksjeselskapenes stiftelsesdokument, jfr. aksjeloven § 2-1⁹. Aksjeloven §§ 2-2 og 2-3 spesifiserer minstekrav til vedtektenes innhold, herunder selskapets foretaksnavn, virksomhet, aksjekapitalens størrelse mv. Hovedintensjonen ved vedtekter er å regulere forholdet mellom eierne/aksjonærene samt mellom eierne og selskapet. For å regulere styringen ytterligere kan det være hensiktsmessig å utarbeide andre styringsdokumenter, som er tilpasset en mer

⁷ Kommunesektorens organisasjon (KS). *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*. S. 12

⁸ Norsk by- og regionforskning (NIBR). Rapport 2015:1, *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap*. S. 111

⁹ Lov 13. juni 1997, Lov om aksjeselskaper (aksjeloven) Heretter asl.

spesifikk og bevisst eierstyring. Slike dokumenter er ikke nødvendigvis lovfestet, men har til hensikt å sikre en bevisst eierstyring og å tilstrebe åpenhet og gjennomsiktighet i den kommunale tjenesteproduksjon der den er organisert i selskaper.

Kommuneloven § 26-1 stiller krav til at eierskapsprinsipper skal utgjøre en del av kommunens eierskapsmelding. Froland kommune har definert følgende prinsipper for god eierstyring, som har til hensikt å klargjøre roller og tydeliggjøre hvordan kommunen agerer som eier, jf. eierskapsmeldingen¹⁰:

1. Det skal foreligge en enkel selskapsspesifikk eierstrategi for hvert selskap Froland kommune er medeier i
2. Den selskapsspesifikke eierstrategien skal gi en enkel oversikt over selskapets virksomhetsområde, bakgrunnen for hvorfor Froland kommune er eier, og hvilken merverdi et eierskap gir kommunen
3. Selskapets kapitalstruktur skal være tilpasset formålet med eierskapet og selskapets situasjon
4. Selskapets styre er ansvarlig for å sikre måloppnåelse og ivareta kontrollfunksjonen knyttet til ansvaret for den løpende forvaltningen av selskapet på vegne av eier
5. Froland kommune fremmer sine interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling, representantskap og eier/dialogmøter
6. Styrets godtgjøring skal være på moderat nivå, og fremstå som rimelige ut ifra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Daglig leders lønnsnivå i selskap der kommunen er en betydelig eier skal ligge på et konkurransedyktig nivå, men ikke være lønnsledende
7. Kommunens eierskap skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling
8. Det skal være åpenhet knyttet til Froland kommunens eierskap og selskapenes virksomhet
9. Selskapets etiske retningslinjer bør så langt det er mulig holde samme standard som kommunens egne etiske retningslinjer

Prinsippene kommer i tillegg til gjeldende lovgivning på området, samt eventuelle bestemmelser om eierstyring fastsatt for det enkelte selskap i vedtekter, aksjonæravtale eller eierstrategier.

Eierstyring gjennom generalforsamling og eiermøter

Aksjeloven kapittel 5 regulerer de formkrav som skal foreligge ved gjennomføring av generalforsamling i aksjeselskap. Generalforsamlingen utgjør øverste myndighet i selskapet og alle aksjeeiere har rett til å delta, jf. aksjeloven §§ 5-1 og 5-2. Generalforsamling skal avholdes innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår, hvor det stilles krav til behandling av årsregnskap og evt. årsberetning (evt. utdeling av utbytte), samt andre saker som etter loven eller vedtektene tilhører generalforsamlingen, jf. asl. § 5-5. Innkallingen skal skje skriftlig, og senest en uke før møtet skal holdes, jf. asl. § 5-10.

¹⁰ Eierskapsmelding 2018 – Froland kommune. Behandlet i kommunestyret 15.11.2018 (PS 18/70)

I *KS-anbefaling 8* anbefales det at kommunen bør «Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter». KS anbefaler at dette tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

NIBR trekker i sin rapport frem direkte kontakt gjennom eiermøter som en sentral arena for eierstyring utenom generalforsamling. Eiermøter omtales som en vanlig form for eierstyring, og er et styringsverktøy som anvendes i de fleste kommuner, ofte representert ved kommunedirektør eller ordfører. Eiermøtene presenteres videre som en viktig arena for å drøfte selskapenes formål, og som en effektiv møteplass for eiere og styret i selskapene.

I *KS-anbefaling 6 «Holde jevnlig eiermøter»* anbefales det at det jevnlig skal gjennomføres eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet. Eiermøter er en ikke-lovregulert og uformell arena hvor både eieren og selskapet kan ha gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaringer og drøfte generell utvikling og rammevilkår for virksomheten. KS beskriver at det ikke bør legges føringer eller «gis signaler» i eiermøter som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde. All eierstyring skal formelt skje i generalforsamlingen, og eiermøter skal kun utgjøre en uforpliktende arena for eierne og selskapet.¹¹

Oppsummert danner våre kriterier en forventning om at:

- Kommunen skal ved oppstart vurdere selskapets formål og behov
 - Kommunen skal ha vedtatt en eierskapsmelding, senest for siste valgperiode
 - Eierskapsmeldingen skal inneholde en spesifikk eierstrategi for selskapet – kommunens forventning til virksomheten er i tråd med vedtatt formål i vedtektene
 - Eierskapet skal gjøres gjennom generalforsamling, styre og eiermøter
-

¹¹ Kommunesektorens organisasjon (KS). *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*. S. 18

3.2 Eierstyring av Mølla Vekst AS

I følgende delkapittel vil det presenteres hvordan kommunen driver eierstyring av Mølla Vekst AS i henhold til foreliggende prinsipper og føringer. Herunder vil det være aktuelt å se på eierstyring ved etableringen av selskapet, kommunens føringer gjennom eierskapsmeldingen og prinsipper, samt rapportering.

Eierstyring ved etablering

Mølla Vekst AS (tidl. Mølla verksted – endret navn i 2016) ble etablert som et aksjeselskap etter vedtak i Froland kommunestyre 25.06.1998 (sak 50/98), hvor det ble besluttet å etablere et kommunalt aksjeselskap. I kommunens handlingsprogram 1998-2002 ble det fastslått at selskapet blant annet skal «(...) drive en samfunnsøkonomisk lønnsom virksomhet, på tvers av forvaltningsområdene kommune, fylke og stat.»

Av saksdokumentene fremgår det vurderinger omkring hensiktsmessigheten av etablering av et aksjeselskap, hvor det ble vurdert opp mot de syv områdene; måloppnåelse, raske beslutninger, næringslivsorientert arbeidstrening, fleksible tilsettingsordninger, statlige tilskudd, koordinering av ekstraordinær arbeidskraft, samarbeid med sosialkontoret og selvfinansiert drift. Bakgrunnen for kommunens valg av organisasjonsform var dermed:

- Et aksjeselskap vil kunne bidra til at den samfunnsøkonomiske lønnsomheten øker når bedriften i større grad tjener egne penger og ikke unødig belaster de offentlige driftsbudsjetter
- Med et aksjeselskap vil avgjørelsesmyndighet bli lagt til selskapets styre og daglig leder, i stedet for å ha kommunestyret som øverste beslutningsorgan. Sistnevnte er lite hensiktsmessig for en virksomhet som i størst mulig grad skal fungere som en moderne produksjonsbedrift, med en forretningsdrift som ofte er avhengig av raske tilbakemeldinger til kunder og leverandører
- Kommunestyrets styringsmuligheter vil bli lagt gjennom valg av styrerepresentanter samt deltakelse på selskapets generalforsamling
- De tilsattes rettigheter vil være knyttet direkte til bedriften, i stedet for til kommuneorganisasjonen

Av det revisjonen kan se av oversendt dokumentasjon, fremgår det for øvrig ikke eksplisitte føringer fra etableringen på hvordan kommunen ville ivareta eierstyringen av selskapet utover det som nevnt ovenfor.

Froland kommunes eierskapsmelding

Kommunestyret i Froland vedtok sin siste reviderte eierskapsmelding 15.11.2018 (sak 18/70). Eierskapsmeldingen består av én overordnet del og én selskapsspesifikk del. Den overordnede delen definerer kommunens prinsipper for god eierstyring, overordnet eierstrategi, eierskapsforvaltning, styrenes roller og ansvar mv. I den selskapsspesifikke delen

presenteres alle selskap kommunen har eierinteresser, med nøkkelinformasjon om selskapet og kommunens strategi med eierskapet.

Froland kommune har gjennom eierskapsmeldingen definert hvordan de overordnet skal sikre en god eierstyring av sine selskaper og gjennom hvilke kanaler dette skal gjøres. Det legges i stor grad opp til at eierstyringen skal skje gjennom årsrapporter og overordnet styring, slik at man unngår en detaljstyring som er styrets ansvar. For aksjeselskaper ønsker kommunen som hovedregel å kun utøve formell Eiermessig styring gjennom generalforsamlingen. Øvrig eierstyring skal iht. eierskapsmeldingen skje gjennom utforming av selskapets vedtekter, instruksjer samt andre styringsdokumenter som fastsetter rammer og nærmere regler for styret og daglig leders drift av selskapet.

Kommuneloven § 26-1 stiller krav til at eierskapsmeldingen skal vedtas av kommunestyret og revideres/utarbeides minst én gang i valgperioden. Eierskapsmeldingen ble sist revidert av kommunestyret i oktober 2018, og har ikke blitt behandlet i inneværende valgperiode (2019-2023). Kommunen har i eierskapsmeldingen lagt opp til en revidering innen 01.10.2020, men av det revisjonen kan se er det fortsatt ikke blitt behandlet noe revidering av meldingen pr. august 2021.

Selskapsspesifikk eierstrategi

Av Froland kommunes utarbeidede prinsipper for god eierstyring, er det to prinsipper som regulerer kravet til eierstrategi:

«Det skal foreligge en enkel selskapsspesifikk eierstrategi for hvert selskap Froland kommune er medeier i. Den selskapsspesifikke eierstrategien skal gi en enkel oversikt over selskapets virksomhetsområde, bakgrunnen for hvorfor Froland kommune er eier, og hvilken merverdi et eierskap gir kommunen»

Froland kommune har utarbeidet følgende strategi for sitt eierskap i Mølla Vekst AS:

«Det er viktig for kommunen å tilby gode rehabiliterings - og attføringstjenester for sine innbyggere. Sammen med ProFlex og Durapart mener man at man med Mølla Vekst AS har gode løsninger som sammen utfyller hverandre på en god måte. Satsing på disse tjenestene er god, forebyggende økonomi.¹²

Mølla Verksted AS er et 100 % kommunalt eid aksjeselskap. Mye av kommunens eierstyring foregår i samarbeidsmøtene mellom Mølla, NAV og kommunens administrasjon.

Selskapet skal ha klare og tydelige avtaler som regulerer forholdet til kommunen ift. tjenesteyting og vederlag. Samtidig skal selskapet være et rådgivende organ innenfor

¹² ProFlex og Durapart er slått sammen og heter nå Jobbklar

sitt virksomhetsområde, og tenke helhetlig for tilsvarende eller tilstøtende tjenester i ren kommunal regi.»

Kommunen definerer videre i strategien i eierskapsmeldingen at rapportering fra Mølla Vekst AS skal skje gjennom årsrapport, uten noe nærmere føringer. Revisjonen har gjennomgått alle sakslister knyttet til møter i henholdsvis kommunestyret, formannskapet og administrasjonsutvalget for perioden 2015 – 2021, og kan ikke se at årsrapport fra Mølla Vekst AS fremgår av noen møter. Formannskapet som generalforsamling til Mølla Vekst AS behandler derimot årsregnskap hvert år, noe som kan tilsi at de får informasjonen gjennom generalforsamling som arena. Revisjonen kan for øvrig ikke se at årsregnskap heller er en del av eiermøtene mellom Froland kommune og Mølla Vekst AS. Fra kommunedirektør og ordfører har vi imidlertid fått oversendt selskapets årsrapporter til revisjonen direkte, noe som kan tilsi at rapporteringskravet ved årsrapport blir oppfylt fra selskapets side.

Generalforsamling og eiermøter

Ett av Frolands utarbeidede eierskapsprinsipper omhandler hvordan kommunen skal fremme sine interesser i Mølla Vekst AS og øvrige eierskap:

«Froland kommune fremmer sine interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling, representantskap og eier-/dialogmøter»

Revisjonen har fått oversendt innkalling, møtedokumenter og protokoll fra generalforsamlinger for Mølla Vekst de siste tre årene. Sakslistene er sendt ut i henhold til minstekravet om én uke i aksjeloven og er innholdsmessig i samsvar med de krav som fremgår av aksjeloven og selskapets vedtekter. Generalforsamlinger er gjennomført på følgende tidspunkt med tilhørende saker til behandling de siste 3 årene:

- 26.05.2020: Godkjenning av fullstendighetserklæring med årsoppgjør, fastsettelse av godtgjørelse for styrets medlemmer og revisor, styrevalg og orientering v/ daglig leder
- 28.05.2019: Godkjenning av årsregnskap og årsberetning, fastsettelse av godtgjørelse for styrets medlemmer og revisor, styrevalg og orientering v/ leder
- 08.05.2018: Godkjenning av årsregnskap og årsberetning, godkjenning av nye vedtekter og nytt formål, fastsettelse av godtgjørelse for styrets medlemmer og revisor, styrevalg og orientering v/ daglig leder

Av saksdokumentene til generalforsamling fremgår det at innkallingene er stilet til formannskapet i Froland kommune, og ikke kommunestyret som ifølge eierskapsmeldingen er utnevnt som generalforsamling. Revisjonen forutsetter dermed at kommunestyret har delegert ansvaret til formannskapet, men har ikke fått dette bekreftet.

Froland kommune har over mange år gjennomført eiermøter med Mølla Vekst AS. I eiermøtene møter ordfører og kommunedirektør fra kommunen, styreleder og daglig leder fra selskapet samt NAV-leder. Revisjonen har fått oversendt saksdokumenter for avholdte

eiermøter, hvor dagsorden i stor grad består av orienteringer om drift fra Mølla Vekst AS, orientering fra kommunen og samarbeid med NAV Froland mv. Det er i tillegg i enkelte møter diskutert utvikling og strategi for selskapet, gjennomgang av produksjon og tiltak, VTA og kommunale aktivitetsplasser mv.

Av de saksdokumentene revisjonen er overlevert fra kommunen, fremstår det som at det har vært et opphold i eiermøter fra 2017 – 2021. Det er likevel gjennomført to eiermøter i 2021 samt opptil seks årlige møter i årene 2013 – 2016.

Eierstyring gjennom styringsdokumenter

Aksjeloven stiller enkelte minimumskrav til innholdet i selskapets vedtekter, herunder foretaksnavn, virksomhet, aksjekapitalens størrelse og aksjenes nominelle beløp. Vedtektene til Mølla Vekst AS har følgende innhold, fordelt på 11 bestemmelser:

- Selskapets navn og forretningskontor
- Selskapets formål
- Aksjekapital og evt. aksjeoverdragelse
- Krav om styremedlemmer
- Generalforsamlingens dagsorden
- Styrets myndighet

Vedtektenes § 4 omhandler økonomisk utbytte. «Selskapets aksjekapital er kr 180.000,- fordelt på 180 aksjer a' kr 1000,- fullt innbetalt og lydende på navn. Aksjenes omsettelighet skal være begrenset slik at salg eller annen form for overdragelse ikke kan finne sted uten styrets godkjenning. Selskapets eventuelle opparbeidede overskudd skal forbli i bedriften og skal tilfalle videre attføringsarbeid, dette gjelder også ved en eventuell oppløsning av selskapet. Det er videre utbytteforbud i selskapet, jmf. Forskrift om arbeidsmarkedstiltak § 14-5.»

3.3 Vurderinger

Revisjonen har i denne undersøkelsen vurdert om Froland kommunes eierinteresser i Mølla Vekst AS har blitt utøvet i samsvar med vedtatte eierskapsprinsipper og andre aktuelle føringer. Her vurderer revisjonen om kommunen har tatt et aktivt eierskap og organisert eierskapet på en måte som kommunen anser som hensiktsmessig.

Froland kommune har ved opprettelsen av selskapet, vurdert hensiktsmessigheten av organiseringen. Videre har kommunen utarbeidet generelle eierskapsprinsipper og spesifikke formål med selskapet. Revisjonen anser at kommunen har et uttalt formål med selskapet ved vurdering og vedtatt formål for etablering.

Froland kommune har en organisering for sine selskaper som legger opp til at eierskapsstyringen skal gjøres gjennom generalforsamling, representantskap og eier-/-

dialogmøter. Revisjonen vurderer at kommunen har gjort valg etter hva som anes formålstjenlig for kommunen selv. Generalforsamling og styremøter har etter gjeldende krav, blitt gjennomført i 2020. Kommunen har ønsket at den daglige driften følges opp gjennom styret, for så å rapportere gjennom generalforsamling. I tillegg har selskapet eierskapsmøter og kontakt med kommunen, men det var et langt opphold i disse møtene mellom 2017 og 2021. Eierskapsmøter blir gjennomført med kommunedirektør, som ikke har noen instruksjonsrett overfor selskapet, og er således et dialogmøte.

4. Andre problemstilling

- 1) ***Driver Mølla Vekst AS sin virksomhet i samsvar med kommunens intensjon og formål?***

4.1 Vurderingskriterier

Vurderingskriteriene i følgende kapittel vil redegjøre for kommunens definerte intensjon med selskapet, herunder selskapsavtalens føringer. Mål og føringer for selskapet vil vurderes opp mot hvordan selskapet har innrettet seg etter dette. Avgrensningen vil gå mot det som er behandlet i første problemstilling.

Selskapets formål etter vedtektene

Etter aksjeloven skal selskapets vedtekter ha en bestemmelse som beskriver formålet med selskapet. Mølla Vekst AS har følgende formål:

«Mølla Vekst skal tilby arbeidsmarkedstiltak og andre aktiviteter til personer med ulike bistandsbehov. Selskapet ønsker å gi den enkelte opplevelse av mestring og utvikling. Gjennom arbeid og aktivitet bidrar selskapet til økt livskvalitet og vekst. Bedriften møter krav og behov fra NAV, eierkommune og andre samarbeidspartnere. På denne måten oppnås gode resultater tilpasset den enkelte».

Kommunens selskapsspesifikke formål

I kommunens handlingsprogram 1998-2002 ble det fastslått at selskapet blant annet skal «(...) drive en samfunnsøkonomisk lønnsom virksomhet, på tvers av forvaltningsområdene kommune, fylke og stat.»

Spesifikk eierstrategi i eierskapsmeldingen fra 2018:

«Det er viktig for kommunen å tilby gode rehabiliterings - og attføringstjenester for sine innbyggere. Sammen med ProFlex og Durapart mener man at man med Mølla Vekst AS har gode løsninger som sammen utfyller hverandre på en god måte. Satsing på disse tjenestene er god, forebyggende økonomi.

Mølla Verksted AS er et 100 % kommunalt eid aksjeselskap. Mye av kommunens eierstyring foregår i samarbeidsmøtene mellom Mølla, NAV og kommunens administrasjon.

Selskapet skal ha klare og tydelige avtaler som regulerer forholdet til kommunen ift. tjenesteyting og vederlag. Samtidig skal selskapet være et rådgivende organ innenfor sitt virksomhetsområde, og tenke helhetlig for tilsvarende eller tilstøtende tjenester i ren kommunal regi.»

Oppsummert danner våre kriterier en forventning om at:

- Selskapet tilbyr arbeidsmarkedstiltak, rehabiliterings- og attføringstjenester
 - Selskapet skal legge til rette for mestring og utvikling for brukere
 - Eierstyring skal i stor grad foregå i samarbeidsmøter
 - Det skal foreligge avtaler som regulerer tjenestetilbudet
-

4.2 Virksomhet

Selskapet tilbud

Styret

Etter aksjeloven § 6-12 hører forvaltningen av selskapet under styret. Dette er også forankret i eierskapsmeldingen, og saksfremstillingen ved etableringen av Mølla Vekst AS.

Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål, selskapsvedtektene og eventuelle instruks fra eier, og innenfor rammen av lovverket. Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

Revisjonen har fått oversendt selskapets styreinstruks, vedtatt i styremøte 9. desember 2020. Av styreinstruksen fremgår det at styret blant annet skal fastsette selskapets mål, strategiske planer og risikopolicy.

Styremøter

Revisjonen har fått oversendt protokollene fra styremøtene i 2020. Av konkret informasjon om tjenestetilbudet og tiltak, har revisjonen plukket ut følgende:

- I styremøtet i februar ble det orientert om at det er utfordringer knyttet til å få inn nye/ nok tjenestemottakere i tiltakene VTA og AIF.

- I styremøtet i april ble det orientert om at selskapet nå hadde god inndekning av deltakere både i VTA og AIF med henholdsvis 28 og 11 personer og MAS har 8 som vanlig.
- I styremøte i mai ble det orientert om utfordringer mht Covid-19, men at man forventet å være tilbake til normalen i løpet av juni.
- I styremøte i september ble det informert om rammer og tiltak, i tillegg til resultat, status og planer fremover vedrørende bedriftens produksjon.
- I styremøtet i november ble det orientert om at VTA-tiltaket fungerer bra, og at selskapet jobbet med å få opp en venteliste. AIF kunne fortsette i 2021, og selskapet ville fortsette som før med dette. Ifølge styreprotokollen ville det bli noen endringer i aktivitetssenteret og kvaliteten på tjenestetilbudet her, som foreløpig ikke var klart. Det ble informert om at man jobbet for å starte opp et AFT-tiltak.
- I styremøte i desember ble det orientert om status for tiltakene, og at man ventet på en avklaring fra NAV når det gjaldt AFT.

Strategidokument

Handlingsplan for 2021 og strategiplan ble behandlet av styret mars 2021. Ifølge strategidokumentet skal Mølla Vekst gjennom ulike tiltak bidra til at personer får delta i samfunnet gjennom arbeid og aktivitet. Målet til selskapet for 2021 er fortsatt fokus på å jobbe etter selskapets verdier, visjon og formål.

Verdiene i selskapet er følgende:

Verdifull – alle på Mølla er verdifulle og har noe positivt å bidra med

Engasjert – Vi skaper engasjement som fremmer entusiasme, jobbglede, samhold og respekt

Kompetanse – gjennom kompetanse skal alle ha mulighet for økt vekst

Stolt – Vi skal være stolte av oss selv, hverandre og vår arbeidsplass

Trivsel – Mølla vekst skal være en trivelig arbeidsplass for alle

Visjonen for selskapet er *vi ser muligheter.*

Ifølge strategidokumentet skal årsplanen virke styrkende for alle beslutninger som tas i bedriften i 2021. Planen skal skissere hovedutfordringer og hovedmål, i tillegg til delmål og tiltak for å nå målene. Selskapet har også et årshjul hvor viktige aktiviteter er satt inn. Hovedmålene for 2021 følger av behovene og mulighetene for våre brukere, krav fra Nav, Froland kommune og krav knyttet til Equass. Kvalitetssystemet Equass blir behandlet i et eget avsnitt senere i kapittelet her.

Selskapet har hatt følgende mål for videreutvikling av tjenestetilbudet i 2021:

- Styrke samarbeidet med NAV generelt og NAV Froland spesielt
- Styrke samarbeidet med Froland kommune
- Styrke samarbeidet med andre tiltaksbedrifter generelt og bedriftene i Agder spesielt

- Styrke samarbeidet med næringslivet i Agder
- Gjennomføre bedriftsbesøk for VTA- ansatte
- Arbeide for at vi kan få ATF- plasser i Froland
- Utrede mulighetene for å kunne tilby plasser i lærling og lære kandidatordningen

Selskapet jobber også med kvalitetsmål opp mot Equass, system for kvalitetssikring og kontinuerlig forbedring.

Mølla Vekst AS har følgende tjenesteleveranser:

Varig tilrettelagt arbeid

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) skal tilby personer arbeid i en skjermet virksomhet, med arbeidsoppgaver tilpasset den enkeltes yteevne. Varig tilrettelagt arbeid er for de som har, eller venter på å få, uføretrygd.

Ifølge strategidokumentet er hovedmålet for VTA å øke kompetansen, mestringfølelsen og livskvaliteten til den enkelte, som kan igjen øke muligheter for arbeid og annen aktivitet både på Mølla og ute i det ordinære arbeidsliv. Brukermedvirkning er satt som et delmål, og skal følges opp gjennom kvalitetssikringsrutiner.

Et delmål er også å arbeide for å få VTA-ansatte ut i det ordinære arbeidsliv. Ifølge strategidokumentet skal dette føles opp i medarbeidersamtaler og i hverdagen ved behov, og ansvaret for dette er fordelt på avdelingsleder, veileder og arbeidsleder.

Mølla Aktivitetssenter og Aktiv i Froland

Ifølge strategidokumentet skal tilbudet til Mølla Vekst *bidra til å gi den enkelte deltaker en meningsfull hverdag. Aktivitetene skal opprettholde og øke selvfølelse og livskvalitet. Eksempler på aktiviteter kan være turdager og lignende, eller som et ledd i produksjon av ulike produkter.*

Gjennom aktivitetssenteret skal Mølla Vekst tilby *individuell tilrettelagt arbeidsrelaterte aktiviteter. Hovedfokus er å gi deltakerne mulighet til å vedlikeholde og utvikle ender og ferdigheter med størst mulig grad av selvstendighet.*¹³

Formålet med tilbudet er å gi den enkelte deltaker en meningsfull hverdag, som skal understøttes av følgende resultatmål: aktiviteter, oppgaver og opplevelser som opprettholder og øker selvfølelse og livskvalitet.

Tiltaket Aktiv i Froland er for de som står utenfor arbeidslivet og er meldt som arbeidssøker hos NAV. Ifølge hjemmesiden består tilbudet av blant annet råd og veiledning som kan bidra til å utvikle den enkelte deltakers ressurser i prosessen mot jobb eller utdanning.¹⁴

¹³ Fra hjemmesiden: <https://www.mollavekst.no/aktivitetssenter/>

¹⁴ <https://www.mollavekst.no/aktiv-i-froland/>

Ifølge strategidokumentet er det satt som et resultatmål at minimum 74% av deltakerne skal over i aktivitet, enten arbeid eller utdanning.

Mestring og utvikling for brukere

Strategidokument

Opplevelse av mestring og utvikling er nedfelt i selskapets verdier og visjon, og i formålene til de enkelte tjenestetilbudene. Et av hovedmålene for 2021 følger «av behovene og mulighetene for våre brukere» ifølge strategidokumentet. Brukermedvirkning skal følges opp gjennom kvalitetssikringsrutiner, og ifølge evalueringsplanen i strategidokumentet skal VTA-ansattes tilfredshet evalueres minimum en gang per år. Ifølge rapporten fra Equass gjennomføres det brukerundersøkelser.

Et delmål for selskapet er å arbeide for at VTA- ansatte skal ut i det ordinære arbeidsliv. Måloppnåelse for tiltakene VTA, MAS og AIF er egen sak på hvert styremøte som sak «Status tiltak, VTA, MAS og AIF.» Resultater og måloppnåelse rapporteres løpende gjennom året, referanse er protokoller etter hvert styremøte, totalt 6 fremlagte protokoller for 2020.

Måloppnåelsen for VTA og mål for AIF summeres opp i Årsrapport 2020, pkt. 11 «Resultater av attføringsarbeidet.» side 23, tredje kulepunkt for VTA og side 24, linje 1 til 11 for AIF.

Målet for aktivitetssenteret er blant annet å arrangere turer og sosiale tilstelninger. Revisjonen har ikke vurdert dette nærmere, men ser at slike aktiviteter blir gjennomført iht. referater ol.

Equass kvalitetssystem

Equass er et sertifiseringssystem som måler kvalitet på sosiale tjenester. Mølla Vekst AS har hatt sertifisering siden 2010 og fikk i 2018 innvilget en ny sertifiseringsperiode. Revisjonen har fått oversendt revisjonsrapporten fra Equass som ble utarbeidet i forbindelse med sertifiseringen i 2018.

Ifølge dokumentet fra Equass, som revisjonen har fått oversendt, var noe av det som ble kartlagt i sammenheng med sertifiseringen:

- Selskapets formål, verdier og visjon
- Selskapets kvalitetssystem
- Selskapets årlige planer og evaluering av disse
- Selskapets forpliktelse når det gjelder sosial rettferdighet, samfunnsansvar og etikk
- Selskapets organisering, kompetanseplan, rekrutteringsstrategi og personalpolitikk
- Selskapets rutiner når det gjelder formelle krav
- Selskapets rutiner for brukermedvirkning

Ifølge dokumentet konkluderer Equass med at selskapet «viser tydelig at de er opptatt av kvalitet og arbeider systematisk for å forberede alle sider ved bedriften. Årsplan, Personalthåndbok og Årsrapport inneholder gode beskrivelser av bedriftens planer, prosedyrer og retningslinjer samt bedriftens resultater».

Samarbeidsmøter

Eierskapsmøter i Mølla Vekst AS med Froland kommune og NAV har vært gjennomført, som nevnt i første problemstilling i denne rapporten. Revisjonen har fått tilsendt referater fra disse, og det blir i disse møtene informert om styrearbeid, drift og investeringer selskapet har gjort. Det siste referatet revisjonen har fått er fra april 2021. Det kommer blant annet frem her at avtalen på aktivitetssenteret snart går ut, og selskapet ønsker en gjennomgang av denne. I tillegg ble det også informert om at selskapet skulle få ny daglig leder i mai 2021.

Ifølge et referat fra et samarbeidsmøte i 2021, ser administrasjonen i kommunen positivt på eiermøtene og vil fortsette med dette. Kommunedirektør ber også om rapportering til kommunestyret om blant annet aktiviteter, resultater og planer. Etter det revisjonen kjenner til, er ikke slik rapportering ikke gjennomført per desember 2021.

Avtaler som regulerer tjenestetilbudet

Avtaler

Etter det revisjonen kjenner til, gjøres tjenesteleveranser til Froland kommune gjennom avtaler med Mølla Vekst AS.

VTA

Varig tilrettelagt arbeid er et statlig arbeidsrettet tiltak, som innvilges etter søknad av NAV. NAV skal godkjenne virksomheten som tilbyr dette etter kravene i forskrift om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften). Eksempelvis skal arrangører av tiltakene VTA og AFT som hovedregel organiseres som aksjeselskap med kommunal/fylkeskommunal aksjemajoritet. AFT/VTA skal videre være tiltaksarrangørenes primære virksomhet og overskudd skal forbli i virksomheten. Dette hører inn under NAVs forvaltning.

Tiltaksarrangøren (Mølla Vekst) skal etter forskriften kunne motta et kommunalt tilskudd. Avtale om medfinansiering av VTA mellom kommunen og Mølla Vekst AS er oversendt revisjonen. Siste inngåtte avtale er gjeldende fra 14. april 2021. Ifølge denne avtalen er det avtalt opp til 20 plasser per april 2021.

Kommunens budsjett for VTA- plasser til Mølla Vekst AS utgjorde for 2021 670 010,-

Aktivitetssenter

Revisjonen har fått oversendt avtalen hvor Mølla Vekst AS på vegne av kommunen påtar seg oppgaven som aktivitetssenter. Avtalen gjelder tilbud innen psykisk utviklingshemming, som hovedregel i aldersgruppen 18-67 år. Ifølge avtalen skal kommunen oppnevne en kontaktperson for tiltaket, og det skal minimum avholdes møter hvert halvår mellom kommunen og Mølla Vekst. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2017 med løpetid for 5 år, for deretter å gjelde automatisk for 1 år av gangen. Ny avtale med Mølla Vekst med virkning fra 2022 er utarbeidet.

Kommunens budsjett for dagtilbud hos Mølla vekst utgjorde for 2021 2 615 059,-

Aktiv i Froland

Tiltakets målgruppe er deltakere i alderen 18-29 år som søker økonomisk sosialhjelp gjennom NAV. Etter sosialtjenesteloven¹⁵ § 20 a skal det stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år. Aktiv i Froland ble etter en prosjektperiode lagt inn i driften i selskapet i fra 1.1.2016.¹⁶ Ifølge saksfremstillingen vurderer kommunen at tiltaket er svært positivt, gjennom blant annet at tiltaket kan gi besparelser i utgiftene til sosialhjelp på kort og lang sikt.

Revisjonen kjenner ikke til om det foreligger noen avtale mellom kommunen og Mølla Vekst som regulerer tjenestetilbudet tilknyttet Aktiv i Froland, eller hvordan dette eventuelt reguleres mellom Mølla Vekst og NAV.

I Froland kommunes «Plan for likestilling, inkludering og mangfold»¹⁷ blir Mølla Vekst, NAV Froland og tiltaket «Aktiv i Froland» trukket frem som viktige aktører og tiltak for å nå målet om «et mer mangfoldig og inkluderende arbeidsliv». Ifølge planen ønsker kommunen som arbeidsgiver å samarbeide aktivt med disse og relevante partnere for å jobbe planmessig og målrettet for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Kommunens budsjett for Aktiv i Froland i Mølla Vekst AS er for 2021 1 606 404,-

4.3 Vurderinger

Revisjonen har i denne kontrollen vurdert om Mølla Vekst AS driver sin virksomhet i samsvar med det som er satt som mål for selskapet. Revisjonen har gjennom en dokumentgjennomgang vurdert selskapets drift opp mot dette.

Revisjonens vurdering av selskapets virksomhet opp mot vurderingskriteriene:

- Selskapet tilbyr arbeidsmarkedstiltak, rehabiliterings- og attføringstjenester

Selskapet har en vedtektsfestet formålsparagraf at *Mølla Vekst skal tilby arbeidsmarkedstiltak og andre aktiviteter til personer med ulike bistandsbehov*. En gjennomgang av handlingsplan og strategi, kvalitetssertifisering og styreprotokoller, gir en hentydning på om selskapet faktisk driver etter formålet. Styreprotokollene vil beskrive nærmere om selskapet driver etter formålet, og revisjonen konkluderer med at disse indikerer at selskapet driver i tråd med

¹⁵ Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) LOV-2009-12-18-131

¹⁶ Behandlet i kommunestyret 11.12.2015, referanse 2014/292-7

¹⁷ Plan for likestilling og inkludering og mangfold i Froland kommune 2020-2023, vedtatt i kommunestyret 13.2.20: <https://www.froland.kommune.no/politikk-og-administrasjon/kommuneplan-og-styringsdokumenter/temaplaner-og-strategier/plan-for-likestilling-inkludering-og-mangfold-lim/>

formålet. Revisjonen vurderer med at man ut ifra foreliggende dokumentasjon ikke kan se at annet enn at selskapets drift er i tråd med selskapets vedtekter om tjenestetilbud.

- Selskapet skal legge til rette for mestring og utvikling for brukere

Opplevelse av mestring og utvikling er gjennomgående nedfelt i selskapets styringsdokumenter, også innenfor det enkelte tjenesteområdet. Brukermedvirkning skal følges opp gjennom selskapets rutiner, og er ifølge Equass blitt gjennomført. Revisjonen kjenner ikke til om det er gjennomført brukerundersøkelser ut over dette. Revisjonen har ikke blitt forelagt noen evalueringer av brukerundersøkelser, eller rutiner for hvordan selskapet jobber med dette, men det er gjennomgående et fokus på dette i diverse styringsdokumenter.

Et delmål for selskapet er å arbeide for at VTA- ansatte skal ut i det ordinære arbeidsliv. Rapportering knyttet til VTA, AIF og MAS ligger i oversendt årsrapport 2020, pkt. 11.

Målet for aktivitetssenteret er blant annet å arrangere turer og sosiale tilstelninger. Revisjonen har ikke vurdert dette nærmere, men ser at slike aktiviteter blir gjennomført iht. referater ol.

- Eierstyring skal i stor grad foregå i eier-/dialogmøter

Kommunen har gjennom styringsdokumenter lagt opp til at eierskapet skal gjennomføres i eier-/dialogmøter, og ifølge referater ser administrasjonen positivt på slike eiermøter. Revisjonen ser at det på eierskapsmøtene behandles saker på et mer detaljert nivå, som går konkret inn på drift og investering. Eierskapsmøter gir derfor en anledning for avklaringer på et mer detaljert nivå, selv om det ikke skal gis styringssignaler som går ut over det som ligger innenfor styret sitt mandat og område. Eierskapsmøtene skal være uforpliktende for eier og selskap, men skal være en arena for diskusjon uten at det treffes formelle beslutninger. Eierskapsmøter er ikke i seg selv ansett som eierstyring, men som et ledd i formålet satt av kommunestyret. Eierskapsmøter gjennomføres etter det revisjonen kjenner til, med ujevne mellomrom.

5. Revisjonens konklusjon

Kommuneloven stiller som krav at det skal utarbeides en eierskapsmelding, minst én gang i valgperioden. Forland kommune har utarbeidet eierskapsmelding, som blant annet inneholder kommunens prinsipper for eierstyring.

Et eierskapsprinsipp for Froland kommune er at det kommunen skal fremme siden interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling og eiermøter. Generalforsamlinger er gjennomført i tråd med kravene, og eiermøter har vært avholdt. Eierskapsmøter anses som et ledd i formålet med selskapet, og kan være fornuftig for kommunedirektøren som skal sørge for drift og tilbud. Samtidig kan man i eierskapsmøter ikke avgjøre formelle saker.

Selskapet ved daglig leder har med bakgrunn i kommunens formål med selskapet, videreutviklet og spesifisert sine mål. Disse målene, og tiltakene rundt dette, rapporteres til styret og vurderes her. Revisjonen har ikke mulighet til å vurdere dette nærmere. Det vil være opp til eier hvor aktiv man ønsker å være, og hvilke premisser man vil legge for selskapet, så styret vet hva de skal styre etter.

Revisjonen konkluderer med at man ut ifra den dokumentasjonen vi er forelagt ikke kan se at annet enn at selskapets drift er i tråd med selskapets vedtekter og de føringer som er blitt gitt fra kommunen.

Det vil være opp til eier om det skal settes opp klare mål for eierskapet og hvordan dette eventuelt skal rapporteres. Dette henger sammen med at formålet for selskapet er utarbeidet noe generelt, så det vil være eier som eventuelt må sette opp mer definerte mål for eierskapet.

6. Litteratur

7. Vedlegg